

SCEL – 10 -0010

Žalioci

1. Z.S.- C1

predstavljen od advokata J.R.

2. B.A., C-2

Predstavljen od advokata K.A.

3. D.B. – C3

4. L.B. – C4

Protiv:

Tužena

Kosovska agencija za privatizaciju

Ul. Ilir Konuševci br. 8 Priština

Specializovano veće , Posebne komore Vrhovnog suda Kosova , za pitanja koja se odnose sa Kosovskom agencijom za privatizaciju, sačinjeno od : Esmā Erterzi, predsedavajući sudija, Shkelzen Sylaj i Hysen Gashi, sudije, nakon glavne rasprave održanoj dana 15.05.2013, izdaje ovu,

P R E S U D U

Žalba D.B. (C3) je osnovana.

Žalbe Z.S. (C1), B.A. (C2) i L.B. (C4), odbijaju se kao neosnovane

Faktičke i proceduralne okolnosti:

Žalioci pretendiraju da su bivši radnici Društvenog preduzeća "R.U.", koja je privatizovana od strane tužene.

Datum privatizacije DP "R.u." u U., je 23.03.2007.

Konačna lista radnika, sa legitimnim pravima je objavljena 26, 27, i 28. avgusta 2010. Kao poslednji rok za podnošenje žalbi u PKVSK-va, bio je 20.09.2010. godine.

Dana 16 .Septembra 2010. godine, Z.S., (**žalioc C1**), podneo žalbu u Posebnu komoru , protiv KAP-a , tražeći ubuhvatanje, na listu kvalifikovanih radnika , da bi uzeo učešće na dohotke od privatizacije nevedenog DP, (bioskop) u U. Žalioc je tvrdio da je radio u ovo DP od 01.04.1974. i sve do procesa privatizacije DP. On ističe da radnu knjižicu, nije obezbedio, pošto preduzeće je izgorelo dana 14.07.1999. Njegova radna knjižice je bila u arhivu DP koja je izgorela. On ističe da ima svedoke, koji mogu da potvrde njegovo prisustvo u ovo DP. Bifšiši radnici ovog preduzeća I.N., I.D. i S.D., svi iz U.

KAP dana 28.09.2010.godine, transferuje žalbu Z.S., prema KAP-u, u Posebnu komoru, i traži da žalba treba da se odbija, kao ne osnovana. KAP konstatira da podnosioc žalbe, ne ispunjava sve predviđene zakonske kriterije po Uredbu UNMIK-a pod brojem 2003/13, član 10.4, zato što on nije deponovao, kopiju radne knjižice, kao i neki dokumenat da u vreme privatizacije, bio je na listu za čekanje radnika DP. On nije bio registrovan u vreme privatizacije kao radnik ove preduzeće.

Na odgovor od 25.10.2010. žalioc izjavljuje da interpretacija zakona, predat od strane KAP-a je pogrešan. On ističe da u jednom vremenskom periodu, bio je i na godišnjem odmoru i na bezplatnom odmoru.

Dana 17. septembra 2010. godine, B.A. (**žalioc C2**) , preko ovlašćenog predstavnika advokata K.A., podneo jednu žalbu u Posebnu komoru, protiv KAP-a, tražeći ubuhvat , na listi kvalifikovanih radnika , da bi primio deo dohotka od privatizacije DP. Žalioc je tvrdio da on je radio u DP od 2002. godine do mementa privatizacije. On se poziva na Zakon o radu 2001/27 na stavove 2.1 i 2.2 u smislu njegove diskriminacije, na radnim osnovama i po Pravilniku 2003/13 član 10.4. Dodao da ima više od tri godine radni odnos u ovo društveno preduzeće.

Na pismenim opomenama od 28.02.2010. KAP je tvrdila da žalba treba da se odbija, kao neosnovana. Žalioc nije bio na platnom spisku, ili na listu radnika koji čekaju posao , u vreme privatizacije. Onda prema Pravilniku UNMIK-a 2003/13 član 10.4, ne ispunjava uslove za obuhvat na listu dobitnika od privatizacije ove DP-će.

Žalioc nije odgovorio na opomenama KAP-a, poslate po nalogu suda od 14.10.2010.

Dana 17. septembar 2010. D.B. (**žalioc C3**), podneo žalbu Posebnoj komori, protiv KAP-a, tražeći obuhvat na listu kvalifikovanih radnika, da bi primio deo prihoda od privatizacije DP. Žalioc je tvrdio da on je radio u ovo DP od 15.01.1997. do juna 1999. godine. Kad po njegovim tvrdnjama, on nije mogao da se pojavi na radno mesto, kao posledica straha za svoj život i život njegove poredice. On tvrdi da ispunjava uslove na osnovu UNMIK-ove Uredbe br.

2003/13, član 10.1, bio bi na radnom odnosu više od tri godine, kad ne bi bio diskriminisan. Žalioc je priložio Rešenje DP "R.u." od 05.01.1997. godine.

Na pismenim opomenama od 27. septembra 2010. KAP je tvrdila . da žalba treba da se odbaci, kao neprihvaćena, zato što žalioc nije podneo blagovremeno, u skladu sa članom 67.2 Administrativne Uredbe 2008/6. KAP poziva se na Zakon o administrativnoj proceduri pod brojem 02/L-28 član 127.4 da stranka u postupku može da se obrati sudu, samo nakon pokušaja svih dozvoljenih sredstava u administrativnoj proceduri.

Dana 14.10.2010, sud je izdao jedan nalog i tražio od žalioaca da može da odgovara na opomenama KAP-a, ali u spisima predmeta , nema dokaza da je žalioc primio nalog.

Dana 22. septembra 2010. L.B. (**žalioc C4**) podneo žalbu u Posebnu komoru, protiv KAP-a, tražeći obuhvat na listi kvalifikovanih radnika , da bi uzeli učešće na prihode od privatizacije DP. Žalioc je tvrdio da je on radio u ovo DP od 15.04.1955 do 15. juna 199. godine. Kad je njemu onemogućeno da se pojavi na svoje radno mesto, zato što se bojao za svoj život i život svoje familije, okolnosti koje su poznate svima. Žalioc tvrdi da on ispunjava zakonske uslove da bi bio na listi, i da je diskriminisan zbog njegove pripadnosti srpske nacionalnosti. Žalioc je priložio radnu knjižicu, na koju se vidi godina rođenja 1932.

Na pismenim opomenama od 04.10.2010, KAP je tvrdila, da žalba treba da se odbaci kao ne osnovana , na osnovu toga žalioc nije postigao da podnese žalbu KAP-u, protiv privremene liste radnika, objavljen u skladu sa članom 67.2 AU UNMIK-a 2008/6, kako se traži članom 127.4 Zakona o administrativnoj proceduri br. 02/L-28.

Dana 14.11.2011 NSM Kosova predao jednu predstavku za urgenciju u vezi sa ovim četiri žalioaca .

Za ostale detalje detaljnije kod dosije predmeta u Posebnu komoru.

Zakonsko obrazloženje:

Presuda je doneta bez održavanja saslušanja, pošto činjenice i zakonski argumenti su veoma jasni. Veće ne očekuje drugu relevantnu informaciju i druge argumente na neko saslušanje. Član 68.11 Aneksa Zakona o Posebnoj komori 04/L-033- ZPK.

Žalba žalioaca (C3), je osnovana.

Neuspeh žalilaca da se protive privremenoj listi, u skladu sa članom 67.2 Administrativne uredbe UNMIK-a 2008/6, žalbu ne čini neprihvatljivu prema konačnoj listi.

a. Član 127 Zakona o Administrativnoj proceduri br. 02./L-28 nije primenljiv. Član 127 ističe kako sledi:

"Administrativna žalba

127.1 Administrativna žalba može da se podnese u obliku zahteva za ponovno razmatranje ili žalbe.

127.2 Svaka zainteresovana stranka ima pravo žalbe protiv jednoga administrativnoga akta ili protiv nezakonito odbijanje za donošenje administrativnoga akta.

127.3 Administrativni organ kome se obraća žalba razmatra zakonitost i pravilnost spornoga akta.

127.4 Zainteresovane stranke mogu da se obrate sudu, samo nakon što su iscrpljena sva administrativna žalbena sredstva"

Administrativna uredba UNMIK-a 2008/6, po članu 70.3 (a) i (b), pod nazivom "Zakon na snazi" ne poziva se na Zakonu o administrativnoj proceduri br. 02/L-28, ali u mesto toga poziva se na Zakon o parničkom postupku, koj ne sadrži ni jednu odredbu koja opisuje iscrpljenje svih administrativnih sredstava pre nego što se ide na sud.

Pored toga i ako član 127 Zakona o administrativnoj procedure br. 02/L-28 će da se primeni, žalioци ne bi imali potrebu da se protive privremenoj listi pre podnošenja žalbe protiv konačne liste. Njihova tužba, ne radi se sa privremenom listom (koja mogla je biti sporna), ali sa konačnom listom (prema kojoj nije moguće ni jedno administrativno sredstvo).

b. Formulacija prve rečenice člana 67.2 Administrativne uredbe UNMIK-a 2008/6 ne može da se interpretira na taj način da radnik treba da spori privremenu listu tako da se kvalifikuje prema konačnoj listi. Prva rečenica člana 67.2 Administrativne uredbe UNMIK-a 2008/6 doslovno piše:

"Nakon prijema liste radnika, koji imaju pravo po članu 10 UNMIK-ove Uredbe 2003/13. Kosovska agencija za privatizaciju, objavljuje jednu privremenu listu radnika koji su stekli pravo, zajedno sa jednom informacijom za javnost u vezi prava, da u toku 20 dana, da podnese žalbu u ovu Agenciju, za upis u spisak, ili protivljenje liste radnika koji su stekli pravo."

Zakon podvuče samo pravo za osporavanje, a ne obavezu.

- c. Veće je svesno da obaveza da se osporava svaki nedostatak na privremenoj listi kombinovanoj sa sangcijom, da ako ovo se ne postigne, žalba prema konačnoj listi, bude neprihvatljiva, pomogla bi agenciji da pravi jednu tačnu konačnu listu u toku kraćeg vremena.

Obaveza da bi se iscrple sva administrativna sredstva, pre upućivanja na sud, bi sprečilo stranku od upotrebe pravna sredstva bez potrebe.

Procedura sastava privremene liste i davanje šanse svakome da bi protivio jednu takvu listu da bi pružio činjenice i dokaze u toku 20 dana, pomaže KAP-u da bi sačinila tačnu privremenu listu sa nepotrebnom zakašnjenju. Ovo znači da bi se koncentriralo i da bi se ubrzala procedura. Sakupljanje svih činjenica i potrebne dokaze koliko god bude moguće brže, ima jedno ključno sredstvo u proceduralnom kontekstu na kome monetarna suma od 20% deo, za svakog radnika zavisi od rešenja za prijem i odbijanje.

Administrativna uredba UNMIK-a 2008/6, ne sangcioniše nedostatak saradnje radnika u fazi pripremanja konačne liste, praveći konačnu listu, podnoseći žalbu prema konačnoj listi neprihvatljivu (Presuda posebne komore Vrhovnog suda Kosova SCEL-09-0001).

Član 10.4 Uredbe UNMIK-a 20037/13, promenjen Uredbom UNMIK-a 02004/45, određuje zahteve koje jedan radnik treba da ispuni, na način da bi se smatrao kao kvalifikovan. Dok član 10 određuje proceduru za podnošenje žalbe u Posebnu komoru kako sledi:

"10.4 Po ovom članu, radnik se smatra legitiman, ako je registrovan kao radnik preduzeća na društvenoj svojini u vreme privatizacije I ako se konstatuje da je bio na platnom listu preduzeća, ne manje od 3 godine. Ovaj zahtev ne sprečava radnike koji pretendiraju da i oni bi bili registrovani ili zaposleni ako ne bi bili diskriminirani, da bi podneli žalbu u Posebnu komoru, u skladu sa paragrafom 10.6".

Žalba žalioca C3 je osnovana i ako on nije bio zaposlen u ovo DP u vreme privatizacije.

Žalioc se udaljio od DP, juna 1999. godine, zato što on više nise se osećao sigurnim. On nije podneo dokumente, da bi potvrdio činjenicu, da je bio napadnut ilidiskriminisan. On nije tvrdio u detaljima ni jedan akt agresije ili diskriminacije. Pored toga ni tužena ne spori činjenicu da oni su se udalili od svoga mesta zbog straha, niti su sporili da takav strah posle završetka rata, je opravdana za lica srpske nacionalnosti. Zato ovo u parničkoj proceduri, može da

se uzima kao dokaz na osnovu koga može da se oslanja Presuda i nema potrebe za druge dokumente ili druge dokaze.

Tužena KAP, nije sporila radni odnos žalioca, pri DP ili neku drugu činjenicu koju on je pretendirao, ali je bio fokusiran samo na činjenicu, da žalioac nije iscrpio druga administrativna sredstva, na raspolaganje protiv privremene liste.

I ako tužena bi sporila diskriminaciju, ne bi bila obaveza žalioca, nego bi bila obaveza tužene, da potvrdi da nije bilo diskriminacije.

Ne pripada radnicima da potvrđuju diskriminaciju, nego pripada tuženoj da potvrdi da nije bilo diskriminacije. Teret dokazivanja koj po Pravilnioku UNMIK-a 2003/13, bio je za žalioca, je prešao kod tužene, po Zakonu protiv diskriminacije br. 2004/13.

Član 8 Zakona protiv diskriminacije u vezi sa teretom dokaza izričito kaže:

„8.1 Kad lica koja smatraju da načelo jednako tretiranje nije se primenjivao prema njima, podnose činjenice ispred organa administracije ili odgovarajućem sudu, od kojih može da se pretpostavlja da je bilo diskriminacije direktno ili indirektno. Teret dokaza pada na optuženoj strani koja mora da dokaže da nije gaženje načela jednako tretiranje.

8.2 Paragraf 8.1, ne sprečava sprovođenje Pravilnika svedočenja koja su u favoru za tužioca. Tužioc može da brani svoj slučaj diskriminacije i sa drugim metodama, obuhvatajući i upotrebu statističke dokaze”

Član 11 istoga zakona glasi:

11.1 Stupanjem na snagu ovoga Zakona stavljaju se van snage svi raniji zakoni iz ove oblasti.

11.2 Dispozicije zakonodavstva koje će da se izvuku, i dispozicije na snagu u vezi sa odbranom načela jednako tretiranje, važe i treba da se primenjuju i dalje ako su podobnije, nego dispozicije ovoga Zakona.”

Sukob na Kosovu u toku 1998-1999. je činjenica poznata iz koje sud može da sumnja na diskriminaciju..Onda ovo bi bilo teret optuženoj da bi dokazala da nije bilo diskriminacije a ne teret na žalioca da bi dokazao da je bilo diskriminacije (član 8.1 Zakona protiv diskriminacije, isti u presudi posebne komore Vrhovnoga suda Kosova od 10. juna 2011. na predmetu SCEL-09-0001).

Pošto ovi žalioци koji svi su radili u DP više od 3 godine, trebalo je da se udalje od odgovarajućih radnih mesta 1999 godine, zbog njihove nacije. Oni trebaju da se smatraju kao da su bili zapošljeni, registrovani i u platni spisak u vreme privatizacije. Zato njihova žalba je osnovana (član 10.4 Pravilnika UNMIK-a 2003/13).

Žalbe žalilaca (C1), (C2) i (C4) su neosnovane.

Žalioc (C1), nije sporna činjenica da je on bio radnik društveno Preduzeće DP "R.u.", pre rata i posla rata do 13.11.2001. godine.

Sud je konstatovao da odlukom suda od 13.11.2001. godine, žalioocu je ukinut radni odnos u ovo preduzeće. Žalioc nije podneo ni jedan relevantan dokaz, kojim bi dokazao kontinuitet radnog odnosa nakon 2001. godine. On je predao jedno potvrdno pismo izdatu od UNMIK-ove pod brojem 2500869 od 10.05.2000. kao i jednu prijavu za lične dohotke i staž osiguranja od 14.03.2009. godine, ali po sudu ovi nisu relevantni dokazi da bi se ispunili kriteri koje jedan radnik treba da ispuni, na način da se smatra, kao dobitnik od prihoda privatizacije.

Žalioc (C2) nije predstavio i nije postigao da dokaže sa nijednim dokazom da je bio radnik u ovo preduzeće. Što se tiče dokumentacije, koje je predstavio, ni jedan od ovih dokumenata ne potvrđuju da žalioc je bio radnik DP "R.u." u U. Zato žalba je neosnovana.

Žalioc (C4) u vreme privatizacije ovoga DP se penzionisao. On je imao preko 70 godine, činjenicu koju sud utvrdio od njegove radne knjižice. Gde se vidi da žalioc je rođen 1932 godine. Zato žalba se odbija kao neosnovana.

Sudske takse:

Sud ne određuje troškove za žalioca pošto Presidium suda do današnjeg dana, nije izdao neki plan na pismeno, koj bi bio usvojen od Sudskog saveta Kosova (Član 57 stav 2 Aneksa Zakona o Posebnoj komori). Ovo znači da do sada nema dovoljne zakonske osnove za određivanje troškova.

Pravna pouka :

Protiv ove Presude može da se podnese žalba u roku od 21. dana, žalbenom Veću, Posebne komore Vrhovnoga suda Kosova. Žalba treba da se šalje i drugim strankama i da se predaje sudskom Veću. Od strane žalioca u toku od 21 dan. Žalioc treba da dostavi kod žalbeno Veće, dokaz, da je predao žalbu i drugim strankama.

Predviđeni rok, počinje u ponoć toga dana, kad je predata žalioocu Presuda, na pismeno.

Žalbeno veće, odbacuje žalbu, kao neprihvatljivu, ako žalioc ne podnese nju u toku predviđenog roka.

Tužena može da podnese odgovor kod žalbeno Veće, u toku od 21 dan od dana kad je poslata žalba, predajući njen odgovor, kod žalioca i kod druge stranke.

Žalioc onda ima rok od 21 dan, nakon što mu se predaje odgovor na njegovu žalbu, da bi predao svoj odgovor žalbenom Veću, i kod druge stranke. Druga stranka onda ima rok od 21 dan , nakon što mu se predaje odgovor žalioca, da bi predao protiv odgovor kod žalioca i kod žalbeno Veće.

Esma Erterzi, Predsedavajući sudija